

Beheerplan steenmarters gemeente Duiven

Ten behoeve van de ontheffing steenmarteroverlast (2024 – 2029)

In opdracht van 1Stroom

Colofon

Beheerplan steenmarters gemeente Duiven 2024

Opdrachtgever	1Stroom
Contactpersoon	██████████
Opdrachtnemer	Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel
Rapportnummer	2789
Auteur	████████████████████
Controle	██████████
Publicatiedatum:	7-10-2024
Foto voorblad	Steenmarter

Copyright

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Netwerk Groene Bureaus

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Colofon	1
1 Inleiding en doel.....	3
4. Inleiding.....	3
5. Doel	3
2 Aanleiding ontheffingsaanvraag	5
3 Verspreidingsbeeld van de steenmarter	7
3.1. Beschikbare verspreidingsgegevens.....	7
3.2. Voorkomen in de gemeente Duiven	7
3.3. Aantalsinschatting.....	10
3.4. Steenmarterklachten.....	10
4. Afhandeling steenmarterklachten gemeente Duiven	15
4.1. Aanspreekpunt	15
4.2. Werkwijze	16

1 Inleiding en doel

---

4. Inleiding

Bij de gemeente Duiven komen meerdere malen per jaar klachten binnen over overlast veroorzaakt door steenmarters. De vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarters zijn jaarrond beschermd. Om tot een oplossing voor een klacht te komen is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In het verleden diende per klacht een ontheffing aangevraagd te worden, wat resulteerde in te lange procedures en kosten. Sinds 2014 kan bij de provincie Gelderland op voorhand een ontheffing verleend worden voor de gehele gemeente, ten behoeve van de klachtenbestrijding.

De gemeente Duiven heeft in 2014, onder de toenmalige Flora- en faunawet, een ontheffing voor het bestrijden van overlast van steenmarters bij de provincie Gelderland aangevraagd. De gegunde ontheffing was geldig tot en met 2019. In 2019 is door Staring Advies, onder de toenmalige Wet natuurbescherming, een verlenging van deze ontheffing bij de provincie aangevraagd. De provincie heeft de ontheffing verlengd tot 31 december 2024. Onder de Omgevingswet wordt dit een omgevingsvergunning voor flora- fauna-activiteiten genoemd. Staring Advies zal na afgeven van deze omgevingsvergunning door de provincie Gelderland de klachtenafhandeling voor de gemeente Duiven blijven verzorgen. Voor het aanvragen van deze omgevingsvergunning wordt het bijbehorende beheerplan geactualiseerd, aangevuld met de recente waarnemingen, klachten en meldingen van steenmarters.

5. Doel

Het beheerplan heeft als doel om inzicht te geven in de omvang van de steenmarterpopulatie in Duiven, de klachten/meldingen te beschrijven en de werkwijze vast te leggen met betrekking tot de bestrijding van overlast.

Het beheerplan is toentertijd opgesteld door Staring Advies conform de richtlijnen uit het Aanvraagformulier ontheffing 68 (Flora- en faunawet) voor het bestrijden van overlast door steenmarters, van de provincie Gelderland.

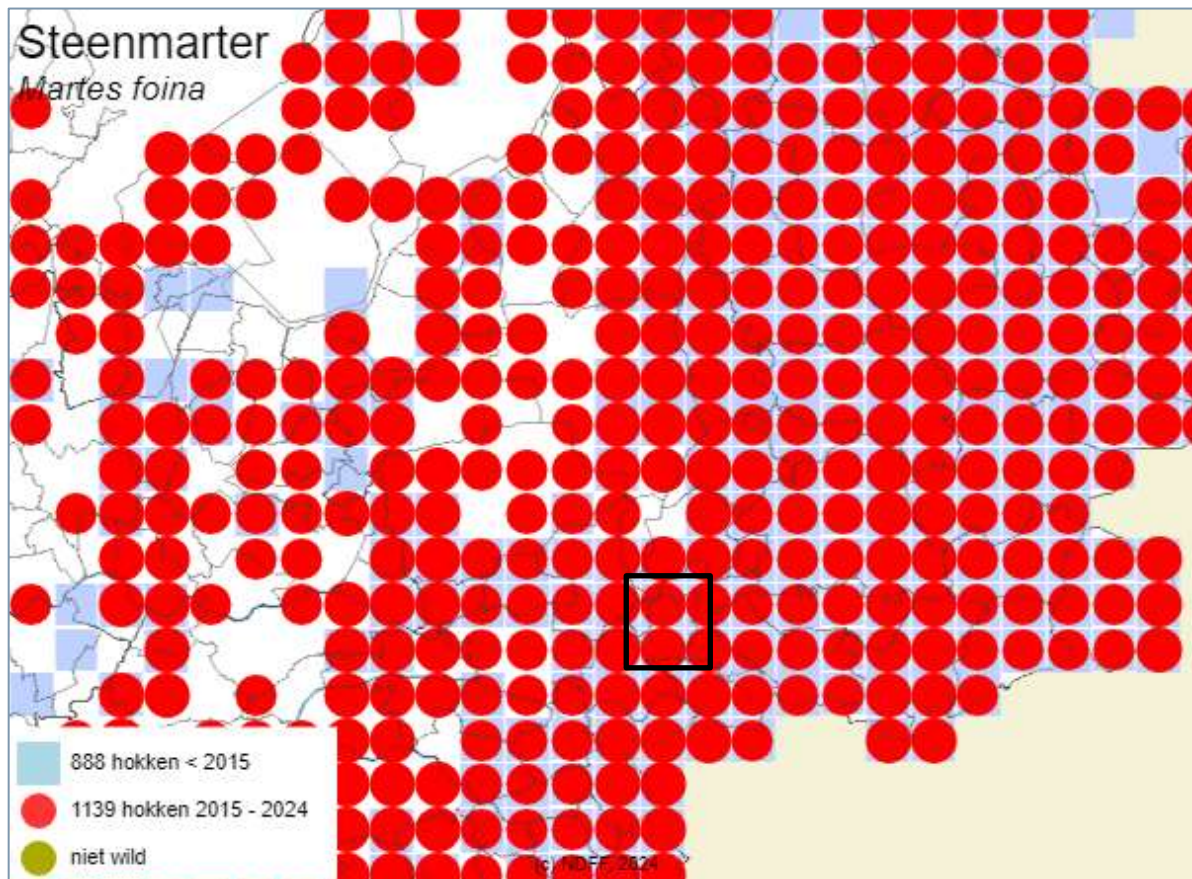
Het beheerplan behandelt de volgende punten:

- Aanleiding voor het aanvragen van ontheffing
- Voorkomen van steenmarters in gemeente Duiven
  - Meting aantallen steenmarters
  - Verspreidingskaart
  - Aantal meldingen van de afgelopen jaren
  - Aard van de klachten

- Overlast
- Waar de burger terecht kan met een klacht (meldpunt klacht steenmarters in de gemeente Duiven)
- Beschrijving van het aanspreekpunt voor steenmartermeldingen (werkwijze afhandeling steenmarterklachten in gemeente Duiven).

2 Aanleiding ontheffingsaanvraag

De steenmarter is een algemene soort in de provincie Gelderland. Steenmarters komen zowel in het buitengebied, bij dorpen/boerderijen als in de grotere steden voor. Met name in de Achterhoek en de Liemers is het een wijdverspreid voorkomende soort (zie figuur 1). De woonkern van Duiven heeft een afwisseling tussen woonblokken, openbaar groen met enkele waterpartijen, parken, enkele bedrijventerreinen en de naastgelegen Rijn- en IJsseluitwaarden. De afwisseling tussen woningen en openbaar groen maken de woonkern tot een geschikt leefgebied voor de steenmarter. De soort is vanaf 2000 dan ook waargenomen in nagenoeg elk kilometerhok binnen de bebouwde kom van Duiven (bron: Werkatlas Zoogdieren van Gelderland). Op basis van deze en aanvullende waarnemingen en meldingen van overlast blijkt dat de woonkern grotendeels bezet is met steenmarterterritoria (zie ook hoofdstuk 3). Ook uit de woonkernen Groessen en Loo en het buitengebied van de gemeente Duiven zijn waarnemingen van de steenmarter bekend (bron: NDFF).

Figuur 1. Verspreiding steenmarter in Gelderland (bron: Verspreidingsatlas, 2024). De gemeente Duiven is zwart omkaderd.

Jaarlijks komen bij de gemeente Duiven meerdere klachten van overlast van steenmarters binnen. Het gaat met name om overlast in en schade aan woningen, maar ook schade aan auto's en bedrijfsschade. Het bestrijden van de steenmarterklachten (het ongeschikt maken van een vaste rust- en verblijfplaats) is alleen mogelijk door een gekwalificeerde deskundige, met een bijbehorende omgevingsvergunning. De steenmarters leiden vaak tot (veel) overlast bij burgers (zie hoofdstuk 4), waardoor het wenselijk is om op korte termijn actie te ondernemen (indien mogelijk). Gezien de vaak lange doorlooptijd van een vergunningsaanvraag is het geen pragmatische oplossing om per geval een vergunning aan te vragen. Een oplossing hiervoor is een vooraf verleende, gebiedsdekkende omgevingsvergunning.

3 Verspreidingsbeeld van de steenmarter

3.1. Beschikbare verspreidingsgegevens

Om een beeld te krijgen van het voorkomen van de steenmarter in de gemeente Duiven zijn een aantal bronnen geraadpleegd. Deze gegevens zijn gebruikt om een verspreidingsbeeld te produceren van de steenmarter binnen de gemeente Duiven. Het leeuwendeel van de gegevens komen uit de natuurdatabank NDFF¹ (zie tabel 1). Hierin zitten onder andere waarnemingen van de PGO's, zoals de zoogdiervereniging VZZ, Waarneming.nl en Telmee.nl. Daarnaast registreert de gemeente Duiven sinds 2005 zelf alle binnengekomen klachten en meldingen van verkeersslachtoffers van steenmarters. Van een aantal meldingen zijn geen exacte locaties bekend, maar het jaarlijkse aantal meldingen geeft wel een goed beeld over de omvang van de steenmarterpopulatie in de gemeente Duiven en de hoeveelheid klachten.

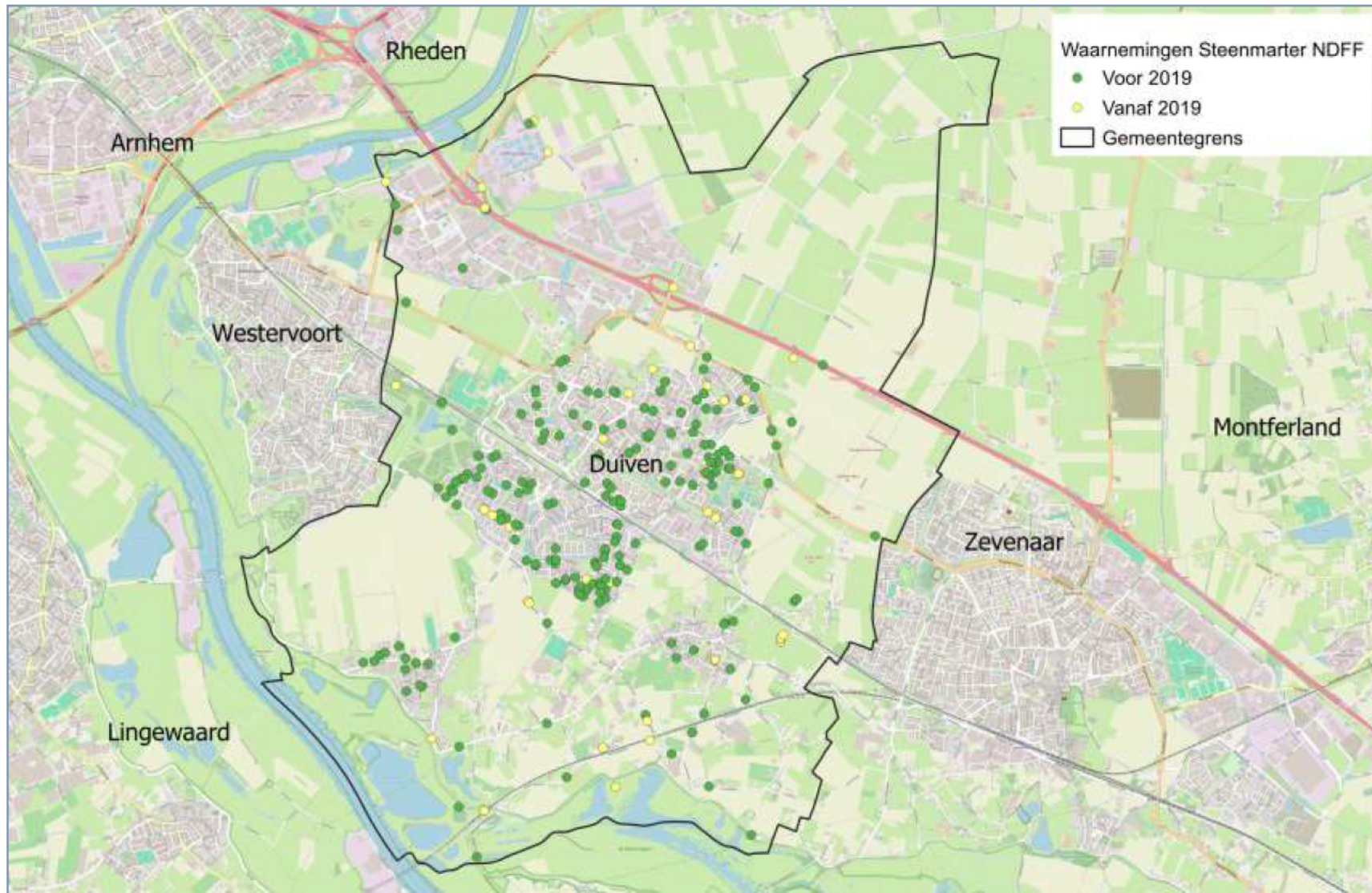
3.2. Voorkomen in de gemeente Duiven

Zoals in figuur 2 zichtbaar is, komen steenmarters vanaf 2000 in een groot deel van de gemeente Duiven voor. Uit het open broekgebied, in het noordoostelijk deel van de gemeente, zijn niet of nauwelijks waarnemingen bekend. Uit de detailkaart van de verspreiding binnen de gemeente Duiven blijkt dat de soort in elk deel van de woonkern is waargenomen. Ook vanuit de kernen Groessen en Loo zijn diverse klachten binnen gekomen (zie figuur 2). Er zijn ook enkele waarnemingen uit het buitengebied bekend geworden. Uit het open uiterwaardegebied ten westen van de woonkern, zijn geen waarnemingen van steenmarters bekend. De waarnemingen betreffen voornamelijk meldingen van overlast (geluid, stank, prooiresten), schade, zichtwaarnemingen en verkeersslachtoffers (zie tabel 1).

---

¹ Deze database geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren in Nederland. In de NDFF zijn uitsluitend gevalideerde gegevens opgeslagen. De NDFF is de meest complete databank voor de actuele verspreiding van Nederlandse flora en fauna met meer dan 100 miljoen waarnemingen. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen. In de NDFF is voor het onderzoeksgebied gezocht naar waarnemingen van beschermde soorten.

Tabel 1 Waarnemingen steenmarters in Duiven uit de NDFF.

Telonderwerp	Aantal	Datum	Gedrag	Doodsoorzaak	Dataeigenaar
Levend exemplaar	1	1-1-1970			Zoogdiervereniging
Mest/keutels	1	28-7-2005			Zoogdiervereniging
Onbekend	1	28-7-2005			Stichting Staring Advies
Dood exemplaar	1	1-4-2006		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	1-5-2006		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-8-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-9-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-9-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-9-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-9-2006	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-1-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-1-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-2-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-2-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-3-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-3-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-4-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-4-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	3-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	6-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	30-5-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	1-7-2007		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-8-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-8-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-8-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	1-8-2007		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	15-8-2007			Telmee.nl
Levend exemplaar	1	26-8-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-9-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	6-9-2007			Telmee.nl
Levend exemplaar	1	1-10-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl

Levend exemplaar	1	1-10-2007			Telmee.nl
Levend exemplaar	1	29-10-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-11-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	1-12-2007		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	8-12-2007	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-1-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-1-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-1-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-2-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-2-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	6-2-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-3-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	4-3-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-4-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	8-6-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-7-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Onbekend	1	13-7-2008			Zoogdiervereniging
Levend exemplaar	1	1-8-2008	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-1-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-4-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	16-4-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	20-4-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	20-4-2009		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-5-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-6-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	27-6-2009		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	5-12-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	5-12-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	31-12-2009	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-1-2010	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	24-2-2010	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	14-5-2010	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	14-5-2010	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	30-5-2010	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	29-6-2010	Ter plaatse		Waarneming.nl
Vers dood gevonden	1	10-8-2010		Verkeersslachtoffer	Telmee.nl
Levend exemplaar	1	22-1-2011	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	15-3-2011	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	17-3-2011	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-4-2011	Ter plaatse		Waarneming.nl

Levend exemplaar	1	21-7-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Levend exemplaar	1	23-7-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Levend exemplaar	1	29-7-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Levend exemplaar	1	29-7-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Levend exemplaar	1	29-7-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Levend exemplaar	1	6-8-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Levend exemplaar	1	12-8-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Levend exemplaar	1	14-8-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Levend exemplaar	1	24-8-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Levend exemplaar	1	6-9-2019	Foeragerend		Bureau Waardenburg
Dood exemplaar	1	29-9-2019		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	19-12-2019		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	14-1-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	14-1-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	19-2-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	8-3-2020		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	25-3-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	2-4-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	13-5-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	20-6-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	24-6-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	1-7-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	9-9-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	23-9-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	30-11-2020	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	15-2-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	7-3-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	9-4-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	17-5-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	25-5-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	25-5-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	26-5-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	28-5-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	2-7-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	4-7-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	7-7-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	21-7-2021		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	5-8-2021		Niet van toepassing	Gelderland (provincie)
Levend exemplaar	1	31-8-2021	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	15-2-2022	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	20-2-2022	Ter plaatse		Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	27-2-2022		Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	28-3-2022	Ter plaatse		Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	11-4-2022	Ter plaatse		Waarneming.nl
Mest/keutels	1	20-6-2022			Kozak
Levend exemplaar	1	20-6-2022			Kozak
Levend exemplaar	1	28-6-2022	Foeragerend		Waarneming.nl
Levend exemplaar	2	28-6-2022	Foeragerend		Waarneming.nl

Levend exemplaar	1	11-6-2023	Ter plaatse	Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	4-7-2023	Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Levend exemplaar	1	11-7-2023	Ter plaatse	Waarneming.nl
Dood exemplaar	1	16-7-2023	Verkeersslachtoffer	Waarneming.nl
Vers dood gevonden	1	1-1-2024	Niet van toepassing	Waarneming.nl

3.3 Aantalsinschatting

Op basis van spreiding en gemiddelde territoriumgrootte kan aangenomen worden dat de gehele bebouwde kom van Duiven opgevuld is met territoria van steenmarters. De oppervlakte van de woonkern Duiven, exclusief bedrijventerrein Nieuwgraaf, is ongeveer 500 hectare waarvan gedeelten ongeschikt zijn als leefgebied (open water, industrie). In Nederland hebben steenmartervrouwtjes in de bebouwde kom een gemiddelde territoriumgrootte van 30-100 ha. Het territorium van een mannetje overlapt meerdere vrouwtjesterritoria. Op basis van deze gegevens en de meldingen van steenmarters is de inschatting dat er ongeveer 5-12 territoria van vrouwtjes en 2-5 territoria van mannetjes aanwezig zijn in Duiven. Daarnaast worden er elk jaar jongen grootgebracht die rondzwerven op zoek naar een nieuw territorium. Het verspreidingsbeeld in het buitengebied van de gemeente en in de woonkernen Groessen en Loo is niet volledig, maar er mag verwacht worden dat hier nog 5-10 territoria aanwezig zijn.

3.4. Steenmarterklachten

In de vorige ontheffingsaanvraag zijn de meldingen die bij de gemeente waren binnengekomen tot dan toe (2005 t/m 2018) opgenomen. Vanaf 2005 zijn gegevens beschikbaar van binnengekomen klachten en meldingen van steenmarters bij de gemeente. Ook de meldingen van verkeersslachtoffers werden door de gemeente bijgehouden. Dit geeft onderstaand overzicht:

2005: 16 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2006: 25 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2007: 30 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2008: 21 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2009: 28 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2010: 21 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2011: 17 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2012: 19 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2013: 17 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2014: 19 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2015: 19 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2016: 16 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2017: 16 meldingen (Duiven, Groessen en Loo)
2018: 23 meldingen (alleen Duiven)

95 procent is afgehandeld met een locatiebezoek. In al deze jaren zijn er door verkeersongevallen 30 dode steenmarters geruimd. Gemiddeld kwamen er zo'n 20 klachten binnen bij de gemeente.

Vanaf 2019 houdt Staring Advies de klachten bij die doorverwezen zijn naar de gecertificeerde medewerkers van Staring Advies. Hieronder worden de klachten na 2019 afzonderlijk kort beschreven. Het betrof uitsluitend klachten die betrekking hebben op

particuliere bebouwing. De klachten variëren van geluidsoverlast tot stankoverlast veroorzaakt door uitwerpselen en prooiresten, krab- en knaagsporen en soms zichtwaarnemingen van steenmarters op daken en op straat. In de meeste gevallen gebruiken steenmarters de dakconstructie en/of de kruipruimte als verblijfplaats of proberen hier naar binnen te geraken. Een aantal bewoners had naast overlast in hun woning ook overlast in hun auto's.

2019

Klacht 1

Locatie: Klarinetstraat 123, Duiven, Nederland
Datum: 17-06-2019
Beschrijving: Steenmarter zit soms in de auto van de bewoners.

Klacht 2

Locatie: Cornetstraat 15, Duiven, Nederland
Datum: 23-11-2019
Beschrijving: Vermoedelijk een steenmarter op de zolder, tussen het dak en het dakbeschot.

2020

Klacht 1

Locatie: Zadelmakerstraat 82, Duiven
Datum: 25-03-2020
Beschrijving: Steenmarter gaat via een opening onder de dakpannen, via de dakgoot, naar binnen en zit in de ruimte tussen het dakbeschot en het pannendak.

Klacht 2

Locatie: Van Houtstraat 49, Duiven
Datum: 21-08-2020
Beschrijving: Vermoeden dat er een steenmarter in huis zit, er is sprake van stank- en geluidsoverlast.

Klacht 3

Locatie: Sint Jozefstraat 13 Groessen
Datum: 14-01-2020
Beschrijving: De bewoner wil vooral snel van de geluidsoverlast af, wil voorkomen dat de steenmarter zich vestigt, allerlei rotzooi meesleept en ontlasting produceert in huis.

Klacht 4

Locatie: Bellefleur 14 Duiven

Datum: 23-09-2020

Beschrijving: Overlast vindt plaats aan achterzijde woning waar het pannendak heel laag doorloopt, steenmarter in de vroege ochtend circa 2 uur lang horen knagen onder het dak.

Klacht 5

Locatie: Saxofoonstraat 22, Duiven

Datum: 30-11-2020

Beschrijving: Bewoners hebben overlast van geknaag en gepiep in het dak.

Klacht 6

Locatie: Schapenweide 126, Duiven

Datum: 06-07-2020

Beschrijving: Bewoner heeft sinds 2015 last van steenmarters in de auto en sinds 2018 zit de steenmarter ook in de spouwmuren en op zolder.

2021

Klacht 1

Locatie: Hunneschansallee 26, Duiven

Datum: 17-05-2021

Beschrijving: Geluidsoverlast van steenmarter onder dakpannen van woning.

Klacht 2

Locatie: Melrose 73, Duiven

Datum: 25-05-2021

Beschrijving: Geluidsoverlast door steenmarter op zolder, ook lekt er vocht (mogelijk urine).

Klacht 3

Locatie: Doornenburgallee 22, Duiven

Datum: 02-07-2021

Beschrijving: Sinds twee dagen hoort bewoner een hard geluid in de muur. Op basis van beschrijving van het geluid is het meest aannemelijk dat het om een steenmarter gaat.

Klacht 4

Locatie: Cornetstraat 15, Duiven

Datum: 07-07-2021

Beschrijving: Geluidsoverlast door steenmarter. Stommelend geluid in het dak. Steenmarter wordt ook op straat waargenomen.

Klacht 5

Locatie: Oude Tolstraat 3, Duiven

Datum: 31-08-2021

Beschrijving: Bewoner denkt dat er een steenmarter heeft gezeten in een holle ruimte in een overkapping aan zijn woning. Hij denkt dat de marter nu weg is maar wil graag overleg om erachter te komen of het echt een steenmarter is geweest en hoe dit in de toekomst is te voorkomen.

2022

Klacht 1

Locatie: Koeweide 19, Duiven

Datum: 15-02-2022

Beschrijving: Geluidsoverlast door steenmarter. Steenmarter bevindt zich onder het dak aan de achterzijde van de woning.

Klacht 2

Locatie: Bellefleur 52, Duiven

Datum: 22-03-2022

Beschrijving: Geluidsoverlast door steenmarter op dakkapel, ook lekt er vocht (mogelijk urine).

Klacht 3

Locatie: Althoornstraat 6, Duiven

Datum: 11-04-2022

Beschrijving: Geluidsoverlast van steenmarter onder dakpannen van woning.

Klacht 4

Locatie: Gildedreef 72, Duiven

Datum: 25-05-2022

Beschrijving: Bewoonster heeft veel geluidsoverlast van steenmarter op het dak. Marterverjager helpt niet.

Klacht 5

Locatie: Pinksterbloem 62, Duiven

Datum: 08-06-2022

Beschrijving: Bewoonster hoort sinds kort een steenmarter op het dak. Het is niet duidelijk of de steenmarter alleen op het dak loopt of ook onder de pannen komt.

2023

Klacht 1

Locatie: Eltensestraat 49, Duiven

Datum: 09-05-2023

Beschrijving: Geluidsoverlast door steenmarter. Steenmarter bevindt zich onder het dak aan de achterzijde van de woning.

2024

In 2024 zijn er geen klachten binnengekomen bij Staring Advies.

4. Afhandeling steenmarterklachten gemeente Duiven

4.1. Aanspreekpunt

De gemeente Duiven heeft een meldpunt voor steenmarterklachten. Er worden uitsluitend klachten in behandeling genomen die overlast aan particuliere bebouwing betreffen. Er worden zowel klachten in behandeling genomen die betrekking hebben op overlast aan particuliere bebouwing als ook schade aan auto's. Meldingen worden jaarlijks gearhiveerd. Naderhand neemt Staring Advies contact op met de desbetreffende burger.

Adres	Toelichting adres
Weidekervel 43, 6922 GA Duiven, Nederland	
Bingerdenallee 22, 6921 JN Duiven, Nederland	
Zirkoon 6, 6922 NG Duiven, Nederland	
Tooropstraat 81, 6921 NV Duiven, Nederland	
Pleijdijk 1, 6931 SH Westervoort, Nederland	1
Brueghelstraat 9, 6921 MP Duiven, Nederland	
Lombarts 32, 6922 AN Duiven, Nederland	
Bellefleur 42, 6922 AK Duiven, Nederland	
Sint Anfriedlaan 10, 6931 GD Westervoort, Nederland	
Waemelslant 42, 6931 HM Westervoort, Nederland	
De Hengmolen 2, 6932 BP Westervoort, Nederland	
De Hengmolen 4, 6932 BP Westervoort, Nederland	
Opaal 22-24, 6922 NZ Duiven, Nederland	Spechtstraat, 36
Aalscholverstraat 17, 6921 WR Duiven, Nederland	Aalscholverstraat 17
Zadelmakerstraat 86, 6921 JE Duiven, Nederland	
Aalscholverstraat 17, 6921 WR Duiven, Nederland	Aalscholverstraat 17
Lindelaan 35, 6921 CJ Duiven, Nederland	Aalscholverstraat 17
Smaragd 3, 6922 NT Duiven, Nederland	in de straat zelf
Heilweg 13, 6932 KE Westervoort, Nederland	
Zadelmakerstraat 5, 6921 JA Duiven, Nederland	Zadelmakerstraat, 5
Sint Dominicuslaan 11, 6931 GE Westervoort, Nederland	
Vallickstraat 1, 6923 DC Groessen, Nederland	Oprit / Tuin
Capella 24, 6922 LG Duiven, Nederland	Steenmarters
Vredenburgstraat 10, 6931 ED Westervoort, Nederland	
Marisstraat 49, 6921 MT Duiven, Nederland	
Bergse Maat 65, 6932 AL Westervoort, Nederland	
De Vendelier 3-5, 6921 TH Duiven, Nederland	
Dorpstraat 88, 6931 BM Westervoort, Nederland	Dorpsstraat 50, Westervoort
Sint Willibrorduslaan 3-5, 6931 Westervoort, Nederland	
Wildenborchallee 31, 6921 JZ Duiven, Nederland	

4.2. Werkwijze

4.2.1. Voor 2014

In het verleden werd er uitsluitend voorlichtingsmateriaal aangereikt, zoals de folder 'Last van een beschermd dier?'. Sinds 2012 heeft Staring Advies een adviserende rol bij de steenmarter klachtenafhandeling. De klachten komen bij de gemeente binnen en worden vervolgens aan Staring Advies voorgelegd ter beoordeling. Medewerkers van Staring Advies zijn gecertificeerd voor deze adviserende rol. Echter mocht het voorkomen dat er maatregelen getroffen moeten worden om een vaste rust- en verblijfplaats permanent ongeschikt te maken, was daar per geval een ontheffing voor nodig. Vaak was echter acuut optreden gewenst, met name bij aanhoudende klachten en schade, waardoor een ontheffing op voorhand wenselijk was.

4.2.2. Werkwijze met ontheffing

Gecertificeerde medewerkers van Staring Advies kunnen op basis van een algehele ontheffing advies geven over de aanpak van ernstige steenmarteroverlast. Staring Advies geeft daarbij advies om ervoor te zorgen dat de diagnose en behandeling van steenmarterklachten in lijn zijn met de momenteel geldende Omgevingswet en het provinciale beleid. De gemeente Duiven en Staring Advies voeren zelf geen werende werkzaamheden uit aan eigendommen van burgers. Eenvoudige preventieve maatregelen dienen door burgers zelf of via een aannemersbedrijf te worden uitgevoerd. Het afdichten van een vaste rust- of verblijfplaats dient door een gecertificeerd faunabeheerbedrijf te worden uitgevoerd. De omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten en het steenmarterbeheerplan kunnen voor een periode van vijf jaar worden gehanteerd (de maximale looptijd van een omgevingsvergunning) en daarna eventueel worden herzien op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen.

Behandeling van steenmarterklachten is gericht op het bestrijden van de overlast en schade en niet op het bestrijden van de dieren. Ter voorkoming en bestrijding van overlast in gebouwen verleend de provincie conform Artikel 11.54 lid 1b Bal in verband met art. 5.1 lid 2g Ow. Alleen een omgevingsvergunning voor het verstoren en verontrusten en in het uiterste geval wegvangen van dieren, in combinatie met werende maatregelen of het wegnemen van de 'vaste verblijfplaats'. In dit uiterste geval van het opheffen van een (vaste) rust- of verblijfplaats, moeten er binnen het leefgebied van de betreffende steenmarter vervangende verblijfplaatsen worden gecreëerd. Indien er wordt gekozen voor het wegvangen van een steenmarter, dan dient volgens de provincie het dier binnen zijn leefgebied te worden vrijgelaten. Buiten het leefgebied uitzetten van een steenmarter is feitelijk in strijd met de Omgevingswet, namelijk het verbod op het uitzetten van dieren. Tenslotte geldt volgens de Omgevingswet, dat middelen die onnodig lijden van dieren veroorzaken niet zijn toegestaan (zorgplicht).

4.2.3. Mogelijke bestrijdingsmethoden

In de meeste gevallen ervaren bewoners overlast wanneer een steenmarter binnen een woning een rust- of verblijfplaats heeft. Maatregelen dienen hierbij te zijn gericht op het voorkomen van schade en het opheffen van de rust- of verblijfplaats. Dit kan door toegangswegen naar gebouwen en entrees van gebouwen die geschikt zijn voor de steenmarter op te heffen.

Weren door afsluiten van toegangswegen

Door toegangswegen naar gebouwen en entrees en openingen in gebouwen te dichtten kan de toegang naar een rust- of verblijfplaats voor de steenmarter worden opgeheven. Voor het afsluiten van toegangswegen gelden een aantal randvoorwaarden:

- Er moet zorgvuldig worden vastgesteld dat de overlast of schade door steenmarters wordt veroorzaakt.
- Er moet worden vastgesteld dat bij het afsluiten van toegangswegen geen steenmarters binnen zijn. De kans op afwezigheid is het hoogst tussen zonsondergang en zonsopgang en onder goede weersomstandigheden, wanneer de dieren op pad gaan om te foerageren en voor hun territoriale patrouilles. Een marter kan dan 4 tot 8 uur weg zijn. Men kan posten om de marter het gebouw te zien verlaten. Door te posten kan ook worden vastgesteld of de locatie incidenteel gebruikt wordt of dat dit een vaste verblijfplaats is. Voor meer zekerheid over het binnen- of buitentreden kan echter ook de 'prop-methode' worden gebruikt. Dit is het losjes dichtproppen van mogelijke entrees in het dak of in de muur met papier of een lap. De marter zal in de meeste gevallen de prop naar zich toe trekken; de prop naar binnen betekent dat het dier naar buiten is en visa versa.
- In de periode maart-juli (richtlijn 1 maart tot 30 juni) mogen geen toegangswegen worden afgesloten in verband met de mogelijke aanwezigheid van jongen. Wanneer de overlast dusdanig ernstig is, (gevaar voor de volksgezondheid) dient door inspectie van een deskundige te worden vastgesteld dat er geen jongen aanwezig zijn.

Wegnemen van toegangswegen

Toegangswegen bestaan vaak uit allerlei soorten opstapjes en klimmogelijkheden aan het gebouw. Veel voorkomende mogelijkheden voor een steenmarter om op het dak of in een muur te komen zijn onder meer: klimplanten, bomen, zijmuurtjes, vuilcontainers (kliko's), auto's, houtstapels, omheiningen, pergola's, carports of diepe groeven tussen de muurstenen. Vaak is er een makkelijke en weinig ingrijpende maatregel voorhanden om een toegangsweg op te heffen.

Dit zijn maatregelen die bewoners zelf kunnen toepassen, mits wordt gehandeld volgens de adviezen van de betrokken deskundige. Er zijn echter situaties waarbij meer ingrijpende maatregelen genomen moeten worden, zoals het kappen van een boom of het verwijderen van een pergola. Dit zijn meestal geen wenselijke en vaak ook praktisch onhaalbare oplossingen. In deze moeilijke gevallen is het monteren van plastic of metalen kragen of

manchetten rond boomstammen en steunberen meestal een oplossing. Als alternatief kan ook gaard schrikdraad rond de paal worden gespannen. Wanneer een steenmarter tegen de muur kan klimmen, namelijk muren met diepe groeven tussen de stenen door ruw, verweerd of te weinig voegwerk, dan wordt een andere oplossing gevraagd. Vooral bij vooroorlogse gebouwen is dit vaak het geval. Doorzichtig en glad plexiglas aan de gevel, het spannen van schrikdraad, bijvoorbeeld op of langs omheiningen, in de dakgoot of onderlangs de dakrand.

Afdichten van entrees

Wanneer toegangswegen naar het gebouw niet effectief kunnen worden ontnomen dan wordt het noodzakelijk om zorgvuldig alle gaten en kieren waar de steenmarter doorheen kan kruipen (vanaf 5 cm doorsnee) in kaart te brengen en vervolgens robuust en hermetisch te dichten. Te denken valt o.a. aan het dichten van gaten in daken en muren met specie, steen, hout, metaal of stevig gaas/rooster. Lichte optilbare dakpannen zouden vervangen kunnen worden met zware. Ook zou schrikdraad hier toegepast kunnen worden. Bij het treffen van deze maatregelen is het belangrijk ook rekening te houden met andere strikt beschermde diersoorten, zoals bijvoorbeeld vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen en/of spreuwen die ook in gebouwen kunnen verblijven.

Wegvangen van probleemmarters

Het wegvangen van steenmarters is een uiterste maatregel om overlast en/of schade weg te nemen. Daarnaast biedt het wegvangen geen zekerheid voor het terugkomen van steenmarters. Het wegvangen moet daarom altijd in combinatie met andere maatregelen gebeuren. Uit diverse onderzoeken blijkt dat leeggevallen territoria in korte tijd weer worden opgevuld door dezelfde of een andere steenmarter (Muskens & Broekhuizen 2005; Herr 2008). Voordat tot het wegvangen wordt overgegaan moeten eerst mitigerende maatregelen uitgevoerd worden. Mitigerende maatregelen zijn het voorzien in een alternatieve rust- of verblijfplaats door middel van een marterhuis of een nestkast geschikt voor marters. Bij het opheffen van een vaste rust- of verblijfplaats moet altijd één van deze alternatieven worden geplaatst. Ook kan het aanleggen van takkenbossen en/of takkenrillen in de directe omgeving (max. 100m.) helpen als alternatieve verblijfplaats. Dit is echter afhankelijk van de omgeving en de huidige aanwezigheid van alternatieve verblijfplaatsen. Indien in het uiterste geval toch wordt besloten om een dier weg te vangen en te verplaatsen, dan wordt aanbevolen dat binnen een straal van een kilometer te doen (Muskens & Broekhuizen, 2005).

4.2.4. Uitgangspunten gemeente Duiven

Voor het bestrijden van overlast veroorzaakt door steenmarters binnen de gemeente Duiven, middels de omgevingsvergunning, zijn samen met de gemeente de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Uitgangspunt is het voorkomen van schade en overlast en niet het bestrijden van de steenmarter zelf.

- Klachten/meldingen komen altijd binnen bij de gemeente Duiven, via de contactpersoon bij de gemeentewerf (telefonisch of via de meldingsformulier op de website).
- Een medewerker van Staring Advies wordt door de gemeente gevraagd om contact te leggen met de bewoners. In eerste instantie wordt telefonisch advies gegeven. Waar nodig wordt de locatie bezocht en worden maatregelen ter plaatse voorgesteld. Indien gewenst wordt een adviesrapport opgesteld.
- De gemeente Duiven ontvangt een terugkoppeling in de vorm van een ingevuld registratieformulier en een kopie van het eventueel opgesteld adviesrapport.
- De gemeente Duiven en Staring Advies voeren zelf geen werende werkzaamheden uit aan de eigendommen van de burgers. Eenvoudige preventieve maatregelen dienen de burgers zelf of door een aannemersbedrijf uit te laten voeren. Het afdichten van een vaste rust- en verblijfplaats dient door een gecertificeerd faunabeheerbedrijf uitgevoerd te worden.
- Wanneer maatregelen worden genomen waarbij een rust- of verblijfplaats wordt afgesloten moet gebruik worden gemaakt van de omgevingsvergunning. Specifiek betreft het hier het afsluiten van entrees in gebouwen die geschikt zijn voor de steenmarter.
- In de periode maart tot juli kunnen in principe geen maatregelen worden genomen in verband met de mogelijke aanwezigheid van jongen. Alleen bij ernstig gevaar voor de volksgezondheid kan hier in overleg met de provinciaal toezichthouder maatregelen worden genomen.
- Het wegvangen en uitzetten van steenmarters gebeurt altijd in samenwerking met een gecertificeerd faunabeheerbedrijf. Deze oplossing zal uitsluitend in extreme gevallen toegepast worden. Het betreffende pand dient vervolgens alsnog 'steenmarterproof' gemaakt te worden.
- Eventuele kosten voortvloeiend uit het met de omgevingsvergunning treffen van maatregelen als vangen en uitzetten komen ten laste van de bewoner.
- De kosten voor het advieswerk van Staring Advies zijn voor rekening van de gemeente Duiven.

4.2.5. Aansprakelijkheid en schadevergoeding

De overheid stelt dat elke Nederlander in principe het risico loopt op overlast en/of schade door beschermde diersoorten. De bescherming van soorten valt onder collectieve verantwoordelijkheid van de samenleving. In principe is er daardoor geen tegemoetkoming in de kosten bij afzonderlijke problemen aangaande beschermde dieren. Dit is alleen anders wanneer beschermde diersoorten, specifiek genoemd in de Omgevingswet, aanzienlijke schade veroorzaken aan zaken waarvan mensen afhankelijk zijn voor hun inkomen. In de praktijk gaat het dan meestal om vergoeding van economisch belangrijke schade aan oogsten in de landbouw, bosbouw en beroepsvisserij. Voor de steenmarter is dit vrijwel nimmer het geval.

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl